

(جدول ۲۱ لایحه بودجه) است و بدون تحقق سقف دوم منابع بودجه، بودجه این نهادها کاهش چشمگیری را نشان می‌دهد، به‌طوری که بودجه ستاد مشترک سپاه پاسداران با کاهش ۲۴ درصدی نسبت به بودجه سال ۱۳۹۷ از ۲۰/۲ هزار میلیارد تومان در سال ۹۷ به ۱۵/۴ هزار میلیارد تومان کاهش یافته و تحقق ۱۰ هزار میلیارد بودجه منوط به تحقق سقف دوم بودجه شده است. همچنین بودجه ستاد مشترک ارتش بدون سقف دوم بودجه یا تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه ۱۳۹۸ با کاهش ۹ درصدی از ۱۱/۱ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۷ به ۱۰/۱ هزار میلیارد تومان در لایحه بودجه ۱۳۹۸ رسیده است. بودجه نیروی انتظامی نیز بدون در نظر گرفتن سقف دوم بودجه‌ای یا تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با کاهش یک‌درصدی مواجه شده است. براساس آنچه گفته شد، تحقق منابع عمومی سقف دوم بودجه در هاله‌ای از ابهام است.

دست و دلبازی دولت برای خودش!

بررسی جزئیات ارقام لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ نکات قابل‌تأملی در تقسیم بودجه‌ای دولت دارد، به‌طوری که برخلاف کاهش چشمگیر بودجه نهادهای عمومی و منوط شدن تحقق بودجه نهادهای نظامی و برخی نهادهای فرهنگی به سقف دوم منابع عمومی بودجه، بودجه اغلب نهادهای دولتی با افزایش چشمگیری مواجه بوده است.

افزایش ۱۸۰ درصدی بودجه مرکز تحقیقات راه و مسکن، افزایش ۱۰۰ درصدی بودجه پژوهشکده امور اقتصادی، افزایش ۹۳ درصدی بودجه گمرک ایران، افزایش ۷۹ درصدی بودجه ایران‌داک، افزایش ۶۳ درصدی بودجه شورای رقابت، افزایش ۶۳ درصدی بودجه سازمان زمین‌شناسی، افزایش ۵۸ درصدی بودجه سازمان امور مالیاتی، افزایش ۵۷ درصدی بودجه موسسه تحقیقات آب، افزایش ۵۱ درصدی بودجه اتاق تعاون ایران، افزایش ۴۰ درصدی بودجه سازمان برنامه و بودجه، افزایش ۲۷ درصدی بودجه پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، افزایش ۳۷ درصدی بودجه پژوهشکده علوم جوی، افزایش ۲۷ درصدی بودجه وزارت راه و شهرسازی، افزایش ۳۳ درصدی بودجه سازمان بهره‌وری ایران، افزایش ۳۲ درصدی بودجه مرکز آمار ایران، افزایش ۳۰ درصدی بودجه سازمان تنظیم مقررات رادیویی، افزایش ۳۰ درصدی بودجه معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، افزایش ۲۸ درصدی بودجه سازمان نقشه‌برداری، افزایش ۲۶ درصدی بودجه بنیاد ایران‌شناسی، افزایش ۲۲ درصدی بودجه سازمان حمایت مصرف‌کننده و تولیدکنندگان و... از این موارد است.

دولت برای زیرمجموعه‌های خودش دست و دل بازی کرده اما بودجه نهادهای عمومی به رقمی با عنوان «سقف دوم» منوط شده که عملاً همان عدم تخصیص بودجه و کاهش آن نسبت به سال ۹۷ است

دوا بهام بزرگ بودجه ۹۸

بودجه شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران، کاهش ۳۷ درصدی بودجه دانشگاه شهیدمطهری، کاهش ۲۷ درصدی بودجه ستاد اقامه‌نماز، کاهش ۳۴ درصدی بودجه جامعه‌المصطفی، کاهش ۳۲ درصدی بودجه شورای عالی حوزه‌های علمیه، کاهش ۳۰ درصدی بودجه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، کاهش ۲۸ درصدی بودجه شورای برنامه‌ریزی حوزه علمیه خراسان، کاهش ۲۷ درصدی بودجه سازمان تبلیغات اسلامی، کاهش ۲۵ درصدی بودجه دانشگاه امام‌صادق(ع) و... ازجمله ویژگی‌های لایحه بودجه ۱۳۹۸ درمورد بودجه نهادهای عمومی است.

بودجه نهادهای نظامی و وعده سرخرمن دولت!

بررسی مفاد لایحه بودجه سال ۹۸ نشان می‌دهد تحقق کامل بودجه نهادهای نظامی همچون ستاد مشترک سپاه پاسداران، ستاد مشترک ارتش، نیروی انتظامی و سازمان بسیج نیز عملاً منوط به تحقق سقف دوم بودجه

است. همچنین ظرفیت صادرات ۱/۵ میلیون بشکه نفت و فرآورده‌های نفتی عملاً سقف اول بودجه را در بر نمی‌گیرد و در این صورت احتمالاً دولت مجبور خواهد شد بازهم منابع صندوق توسعه را از ۱۴ درصد لایحه به صفر برساند که این امر هم خلاف سیاست‌های کلی نظام است زیرا براساس سیاست‌های برنامه ششم توسعه، سهم صندوق توسعه ملی در سال ۹۸ باید به ۳۴ درصد می‌رسید.

کاهش شدید بودجه نهادهای عمومی

یکی از موارد قابل تامل لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، کاهش شدید بودجه نهادهای عمومی و نظامی (بدون لحاظ سقف دوم بودجه یا تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) است. کاهش ۶۷ درصدی بودجه ستاد امر به معروف و نهی از منکر، کاهش ۶۲ درصدی بودجه دبیرخانه شورای انقلاب فرهنگی، کاهش ۵۳ درصدی بودجه شورای سیاستگذاری ائمه‌جمعه، کاهش ۴۶ درصدی بودجه شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، کاهش ۴۰ درصدی

اوقاف، سازمان تبلیغات اسلامی و... اختصاص داده خواهد شد. بر این اساس، بخش قابل توجهی از بودجه نهادهای نظامی و عمومی عملاً مشروط به تحقق سقف دوم منابع حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز، اصلاحات ساختاری و همچنین برداشت مجاز از صندوق توسعه ملی است.

از ۲۰ هزار میلیارد تومان منابع پیش‌بینی شده در سقف دوم بودجه برای نهادهای دولتی و عمومی، ۷/۷ هزار میلیارد تومان آن صرف بازپرداخت اصل اوراق مشارکت دارای تضمین دولت، اسناد خزانه و سایر اوراق بهادار ادر ردیف ۱۰۲۰۰۱) خواهد شد و عملاً ۱۳/۷ هزار میلیارد تومان نیز برای نهادهای مذکور عمومی دولتی خواهد شد.

مهم‌ترین ابهام تحقق سقف دوم بودجه‌ای، تحقق منابع آن است، به‌طوری که دولت در حالی سقف دوم منابع عمومی بودجه را ۴۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته که در هفت‌ماهه سال جاری از محل درآمدهای مالیاتی ۲۳ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی بودجه محقق نشده

مهدی عبداللّهی

روزنامه‌نگار

این روزها موضوع نحوه تخصیص بودجه از سوی دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۸ بسیار داغ است. دولت لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ را با دو سقف منابع عمومی ۴۰۷/۷ هزار میلیارد تومان و سقف دوم را با ۴۰ هزار میلیارد تومان منابع حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی، خالص صادرات گاز و برداشت مجاز از صندوق توسعه ملی بسته است. با در نظر گرفتن سقف اول، بودجه اغلب نهادهای عمومی، نهادهای نظامی و نهادهای فرهنگی غیردولتی کاهش بسیار چشمگیری داشته‌اند. برخلاف کاهش چشمگیر بودجه نهادهای عمومی، دولت برای نهادهای زیرمجموعه خود سنگ‌تمام گذاشته است. دولت در توجیه کاهش شدید بودجه نهادهای فرهنگی، نهادهای عمومی و نهادهای نظامی، سقف دوم تحقق منابع عمومی بودجه را به آنان آدرس می‌دهد که با توجه به کاهش درآمدهای نفتی و ابهام در تحقق درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدهای ورودی، وعده دولت با سقف دوم بودجه، جز وعده سرخرمن به این نهادها نیست.

سقف دوم بودجه‌ای، تحقق‌پذیر یا وعده سرخرمن؟

دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۸ بودجه را با دو سقف منابع عمومی ۴۰۷/۷ هزار میلیارد تومان و سقف دوم با ۴۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته است. بر این اساس، در جدول «شماره ۲۱» لیست طولیلی از نهادهای عمومی و دولتی آمده‌اند که براساس ماده‌واحد لایحه بودجه به دولت اجازه داده شده تا سقف ۴۰ هزار میلیارد تومان از محل وصول مازاد منابع عمومی نسبت به ارقام مصوب (به‌خصوص منابع حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز) و برداشت مجاز از صندوق توسعه ملی به این سازمان‌ها اختصاص دهد. براساس این لیست، در سقف دوم منابع عمومی از مجموع ۴۰ هزار میلیارد تومان، ۲۰ هزار میلیارد تومان آن برای تقویت بنیه دفاعی کشور و ۲۰ هزار میلیارد تومان دیگر نیز در قالب جدول شماره ۲۱ به ده‌ها نهاد دولتی و عمومی ازجمله سازمان برنامه و بودجه، سازمان تعزیرات حکومتی، ریاست‌جمهوری، شورای نظارت بر صداوسیما، ستاد مبارزه با موادمخدر، معاونت امور زنان و خانواده، وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی، وزارت امور خارجه، تعزیرات، وزارت دفاع، ستاد مشترک ارتش، وزارت اقتصاد، ستاد مشترک سپاه، سازمان بسیج، ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح، برخی دانشگاه‌ها و وزارت علوم و نهادهای عمومی- فرهنگی (سازمان حج و زیارت،

میزان تغییرات بودجه نهادهای نظامی و نهادهای عمومی در لایحه بودجه سال ۹۸ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۷					
ارقام ناشی از سقف دوم بودجه یا تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (میلیارد تومان)	لایحه بودجه ۱۳۹۸		بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیارد تومان)	نام نهاد	کد نهاد در بودجه
	درصد تغییرات	میزان بودجه هزینه‌ای (هزینه‌های عمومی، اختصاصی و متفرقه) به میلیارد تومان			
-	-۶۷	۱۵	۴۵	ستاد امر به معروف	۱۱۴۳۵۰
۰.۳	-۶۲	۵۷	۱۵۰	دبیرخانه شورای انقلاب فرهنگی	۱۱۳۶۰۰
-	-۵۳	۲۰	۴۲	شورای سیاستگذاری ائمه جمعه	۱۱۴۳۱۳
۰.۱	-۴۶	۳۴	۶۳	شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی	۱۱۴۰۱۲
۱۳.۷	-۴۰	۱۵۶	۲۵۸	شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران	۱۱۴۳۱۸
۰.۳	-۳۷	۸	۱۳	دانشگاه شهید مطهری	۱۱۴۴۵۰
-	-۳۷	۱۲	۱۹	ستاد اقامه نماز	۱۱۴۳۱۵
۱.۷	-۳۴	۲۰۰	۳۰۴	جامعه‌المصطفی	۱۱۴۴۰۰
۶.۳	-۳۲	۳۰۰	۴۴۰	شورای عالی حوزه‌های علمیه	۱۱۴۰۲۰
۳.۵	-۳۰	۹۷	۱۳۹	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها	۱۱۳۶۳۰
۲.۲	-۲۸	۸۵	۱۱۸	شورای برنامه‌ریزی حوزه علمیه خراسان	۱۱۴۰۲۵
۵.۲	-۲۷	۳۴۱	۴۶۶	سازمان تبلیغات اسلامی	۱۱۴۳۰۰
-	-۲۵	۸	۱۱	دانشگاه امام صادق(ع)	۱۱۴۴۶۰
۱۰۰۰۰	-۲۴	۱۵,۴۷۲	۲۰,۲۳۶	ستاد مشترک سپاه پاسداران	۱۱۱۳۰۰
۱۸	-۲۳	۴۱۸	۵۴۳	مجلس	۱۰۱۵۰۰
۰.۵۰	-۲۰	۶۸	۸۵	حوزه هنری سازمان تبلیغات	۱۱۵۶۰۰
۲۱	-۱۹	۷۵	۹۲	شورای نگهبان	۱۰۱۶۰۰
۳۵.۴	-۱۶	۳۶	۴۳	بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس	۱۱۱۴۵۰
۵.۴	-۱۴	۳۰	۳۵	دادستان ویژه روحانیت	۱۰۸۰۱۷
۲۵۹.۶	-۱۳	۲۰۳	۲۳۳	اوقاف	۱۰۹۵۰۰
۰.۴۳	-۱۱	۵۷	۶۴	دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت	۱۰۱۰۲۶
۳۳.۴	-۹	۱۰,۱۷۲	۱۱,۱۳۲	ستاد مشترک ارتش	۱۱۱۲۰۰
۱۰.۲	-۶	۳۱۰	۳۲۹	سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی	۱۱۴۰۲۸
۰.۰۲	-۲	۷	۷	دبیرخانه خبرگان رهبری	۱۰۱۰۱۵
۵۵۷.۹	-۱	۱۴,۵۱۶	۱۴,۵۹۷	نیروی انتظامی	۱۰۶۰۰۰
-	۲	۱,۳۳۰	۱,۳۱۰	سازمان بسیج	۱۱۱۳۱۳
۲.۲	۱۶	۶۸	۵۹	مرکز پژوهش‌های مجلس	۱۰۱۵۰۱
-	۲۷	۲۹,۶۲۰	۲۳,۲۵۱	تأمین اجتماعی نیروهای مسلح	۱۱۱۱۲۰
-	۳۰	۳۳۶	۲۵۹	قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا(ص)	۱۱۱۵۰۰۰
همه ارقام رند شده است					

میزان تغییرات بودجه نهادهای وابسته به دولت در لایحه بودجه سال ۹۸ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۷					
ارقام ناشی از سقف دوم بودجه یا تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (میلیارد تومان)	لایحه بودجه ۱۳۹۸		بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیارد تومان)	نام نهاد	کد نهاد در بودجه
	درصد تغییرات	میزان بودجه هزینه‌ای (هزینه‌های عمومی، اختصاصی و متفرقه) به میلیارد تومان			
۷۴.۵	۱۸۰	۶۵	۲۳	مرکز تحقیقات راه و مسکن	۱۳۳۵۰۲
۱۰	-	۵	۰	پژوهشکده امور اقتصادی	۱۱۰۰۴۰
۳۹۰.۹	۹۳	۸۲۳	۴۲۷	گمرک ایران	۱۱۰۵۰۰
۰.۶	۷۹	۱۷	۹	ایران‌داک	۱۱۳۵۷۶
۱.۴	۶۹	۱۱	۷	شورای رقابت	۱۰۱۰۶۶
۳۵.۷	۶۳	۵۷	۳۵	سازمان زمین‌شناسی	۱۴۶۵۰۰
۱۱۹۱.۵	۵۸	۴,۴۴۹	۲,۸۱۴	سازمان امور مالیاتی	۱۱۰۱۰۰
۱۹.۵	۵۷	۲۳	۱۴	موسسه تحقیقات آب	۱۴۳۵۲۰
-	۵۱	۶	۴	اتاق تعاون ایران	۱۵۴۳۰۰
۱۰۵۱.۵	۴۰	۱۰,۰۲۶	۷۳۳	سازمان برنامه و بودجه	۱۰۲۵۰۰
۳.۳	۳۷	۸۴	۶۱	سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران	۱۱۳۵۴۴
۳۰	۳۷	۲۳	۱۷	پژوهشکده علوم جوی	۱۱۳۵۷۵
۷۷۱۷.۵	۳۶	۶۶۴	۴۸۶	وزارت راه و شهرسازی	۱۵۳۰۰۰
-۹.۶	۳۳	۱۱	۸	سازمان بهره‌وری ایران	۱۰۲۵۱۸
۲.۴	۳۲	۹۲	۷۰	مرکز آمار ایران	۱۰۳۰۰۰
۱۴.۹	۳۰	۹۹	۷۶	سازمان تنظیم مقررات رادیویی	۱۴۹۱۰۰
-	۳۰	۴	۳	معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری	۱۰۱۰۶۴
۳۰	۲۸	۸۹	۶۹	سازمان نقشه‌برداری	۱۰۳۵۰۰
۰.۱	۲۶	۱۳	۱۰	بنیاد ایران‌شناسی	۱۰۱۰۲۸
۰.۱	۲۲	۳۲	۲۶	سازمان حمایت مصرف‌کننده و تولیدکنندگان	۲۶۶۵۰۰
۲۴.۶	۱۹	۳۱۱	۲۶۱	جهاد دانشگاهی	۱۱۳۶۲۰
۶۴۵.۶	۱۹	۴۶۵	۳۹۲	سازمان میراث فرهنگی-گردشگری	۱۱۳۷۰۰
-	۱۸	۹۰	۷۷	خدمات قراردادی نهاد ریاست‌جمهوری	۱۰۱۰۸۴
۱۴.۳	۱۶	۹	۷	شرکت شهرک‌های کشاورزی	۲۹۰۷۱۰
-	۱۵	۱	۱	پژوهشکده توسعه کالبدی	۱۱۳۶۷۰
۳۵.۹	۱۳	۲۰۹	۱۸۶	سازمان ملی استاندارد	۱۴۶۰۰۰
۹۷.۶	۹	۴۸	۴۵	سازمان شیلات	۱۵۱۲۰۰
۳۲.۸	۳	۵۹۴	۵۷۸	نهاد ریاست‌جمهوری	۱۰۱۰۰۰
۰.۳	-۲۴	۵۰	۶۶	بنیاد ملی نخبگان	۱۰۱۰۴۸
همه ارقام رند شده است					